

РЕВОЛЮЦІЯ ГІДНОСТІ ЯК ЄВРОПЕЙСЬКЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ

Стус Ю. М.

Науковий керівник – к. іст. н., доц. Бадєєва Л. І.

Харківський національний університет радіоелектроніки

(61166, Харків, пр. Науки, 14, каф. українознавства, тел. (057) 702-14-98)

E-mail: d_us@ukr.net

Анотація. У доповіді розглядаються ключові аспекти та наслідки Революції Гідності в Україні, що відбулася у 2013–2014 роках. Простежується початок масових протестів та їх ескалацію до масштабної революційної хвилі.

Ключові слова: Революція Гідності, Євромайдан, Європейський Союз, євроінтеграція, демократія, свобода.

Революція Гідності, що сталася в Україні у 2013–2014 рр., не тільки перевернула політичну атмосферу країни, але й стала свідченням неперевершеного духу громадянської активності та масового прагнення до справедливості, свободи та гідності. Вона пролила світло на прагнення українців жити у країні, де права та свободи кожного індивіда є невід’ємною складовою.

Тема роботи залишається актуальною і значущою у світлі подій, що відбуваються у сучасній Україні. 21 листопада 2023 р. – дата десятиріччя початку Революції Гідності. 10 років тому мільйони українців відстоювали свободу України і тоді ж запустили процес трансформації політичної сцени.

Наявна значна кількість наукових праць, присвячених темі Революції Гідності – її розглянули у своїх роботах такі автори, як Б. Бабін та М. Антонович, П. Кралюк. Події 2013–2014 рр., що відбулись на Майдані Незалежності, безперечно, зібрали багато історій – цьому свідчить збірник, укладений Т. Ковтунович та Т. Привалко.

Мета роботи полягає у аналізі політичних, соціальних та економічних обставин; розкритті значення Революції Гідності для українського народу та її впливу на подальший розвиток країни.

Для молодого покоління українців «Європа» була об’єктом найбільшого бажання. У листопаді 2013 року Україна мала підписати довгоочікувану угоду про асоціацію з Європейським Союзом. Але 21 листопада 2013 р. четвертий президент України В. Янукович повідомив о відмові щодо її підписання.

Революція Гідності (ще відома як Євромайдан) почалась ввечері 21 листопада 2013 р. – українці вийшли на вулиці для відстоювання своїх прав і демократичних цінностей. Стартувавши з мирних протестів, рух переріс у повномасштабну революцію, висловлюючи протест проти корупції, авторитаризму та несправедливості. Розчарування було нищівним для українського студентства, яке відчувало, ніби їхнє світле майбутнє перекреслили в один момент – і це стало головною причиною акції протесту.

Однак, були й інші причини початку Революції Гідності: традиційне систематичне нехтування потребами і проблемами як окремих громадян, так і громадянського суспільства в цілому, неповага до нього з боку влади, невдоволення населення корупцією серед урядовців та владних структур,

загострення економічної, політичної та соціальної кризи, категоричне неприйняття багатьма політично активними громадянами подвійних стандартів у політиці.

Епіцентром основних подій стала столиця України м. Київ. У початковому етапі протесту основними рисами були очікування громадянами України курсу на євроінтеграцію, мирні акції протесту проти рішення уряду відтермінувати підписання Угоди про асоціацію з ЄС на Вільнюському саміті. Ввечері 29 листопада на Євромайдані відбувся масовий мітинг. Серед вимог мітингувальників були: відставка Кабінету Міністрів України, проведення позачергових виборів Президента України й уряду. З метою втілення цих цілей було оголошено загальнонаціональний страйк.

Подією, яка позначила початок нового етапу акцій протесту, що переростав в масовий протестний рух, стало побиття демонстрантів (студентів) 30 листопада. За наказом начальника ГУМВС України в м. Києві В. Коряка Майдан Незалежності оточили озброєні бійці «Беркуту». Вони силою витіснили з площі мітингувальників, поранивши багатьох із них. Застосування сили проти мирних людей обурило громадськість. У відповідь на неї протести поступово перетворилися з проєвропейських на антиурядові і стали значно масштабнішими. Через непоступливість влади та її намагання «закрутити гайки», революція поступово переросла у відкрите силове протистояння з численними людськими жертвами.

У лютому 2014 р. сутички між протестувальниками та правоохоронними органами призвели до більш ніж сотні загиблих і тисяч поранених. Майже через 3,5 місяці після початку Революції Гідності влада втратила контроль над ситуацією. Верховна Рада прийняла постанову «Про засудження застосування насильства, яке призвело до загибелі мирних громадян України». 22 лютого 2014 Верховна Рада України 328 голосами народних депутатів підтримала Постанову «Про самоусунення Президента України від виконання конституційних повноважень та призначення позачергових виборів Президента України».

Таким чином, ціною більше сотні загиблих («Небесна сотня») Революція Гідності отримала перемогу і завершилася встановленням нових політичних та соціальних стандартів. Головними результатами є зміна влади, відставка президента В. Януковича, проведення нових виборів, початок реформ і змін у системі управління. Рух Гідності визначив велике прагнення українців до демократії, справедливості та європейських цінностей, став викликом для України, виявивши важливість подальших реформ та боротьби з корупцією.

Список використаних джерел

1. Бабін Б., Антонович М. Українська революція гідності, агресія РФ і міжнародне право. Київ : Укр. асоц. міжнар. права, 2014. 1013 с.
2. Ковтунович Т., Привалко Т. Майдан від першої особи. К.I.S., 2015. 319 с.
3. Кралюк П. Марево революції. Bohdan Books, 2023. 304 с.